

M. J. v M.

Dala sem kravo v rejo pod pogojem, da bo prvo tele njegovo. Ker ni bilo teleta, sem ga kupila, toda on noče teleta, ampak 4 Din na dan. Ali sem dolžna to plačati?

Domenila sta se za vrednost teleta, naj bo potem živo tele ali pa denar, kolikor tele stane, ne pa 4 Din na dan, ker se o tem sploh nista menila!

J. K. v R.

Iz Celja dohram pošto zelo pozno. V Vojnik imam le pol ure, kaj naj napravim, da dohram pošto v Vojnik?

Odgovor:

Vsakemu, ki vam po pošti kaj pošilja, pismo, časopis, knjige, pakete itd., sporočite, da naj pošlje na vaš naslov, pošta Vojnik, poštnoležnike. Ili boste pa morali sami na pošto po svoje stvari.

M. M. št. D.

Kje se vrši babiški tečaj?

Odgovor:

V Ljubljani. Prijavite se takoj na bursko upravo, zdravstveni oddelček.

I. G. v Z.

V sadonosniku imam vodnjak za pitno vodo. Sosed prihaja in pare v jeseni korenje in repo. Lahko bi to delal na svojem, kamor bi vodo nanesl, pa raje nosi prideleke v moj sadovnjak. Moj prednik pravi, da mu je vlad prošnjsje dovolil priti, meni pa dela škodo. Ali lahko prepovem?

Odgovor:

Lahko, ker je imel le začasno dovoljenje od vašega prednika. Vodo mu pa le dovolite, da si jo domov zanese.

R. G. v Šm.

Imam devet otrok in ne plačujem davka. Konkurenčni odbor je pa sedaj nalagal 85% na direktne davke doklado, ali moram to plačati?

Odgovor:

Dajatve, ki jih predpiše konkurenčni odbor, nikakor niso mišljene kot davek. Direktni davek daje samo podlago, na kateri se pravično računata dajatve župljanov. Torej ste obvezani svoj delež plačati.

Č. V. P.

Odgovor:

V zadevi odškodnine županu in tajniku smo že odgovorili. Svota in delo se itak določi ob času preračuna. Ako občina-tajnika pozove na kakšno izredno delo, kar pa seje niso, se mu to plača.

A. E. v št. J.

S sosedom sva pred štirimi leti napravila mejo. Pričrti ni bilo, je moji domači, žena in sin. Zdaj je geometer napravil drugačno mejo, s katero izgubim. Po prejšnji meji sem rabil svet že 19 let. Ali ga lahko kljub novi meji obdržim?

Odgovor:

Svat je po novi meji pravilno razmerjen in vi ne morete ničesar storiti proti. Tudi nista zemljo priposestnikovali, ker ste jo rabili le 16 in ne nad 30 let.

M. G. v L.

Dovel živih otrok imam, ali sem dolžen plačevati gospodniško takso in vinsko trošarino?

Odgovor:

Ste dolžni! Oproščeni ste direktnega davka, ne pa take in prisotnin in trošarin, ki so indirektni davki.

H. K. v Dr.

Prva sva podpisala menico. Moj tovariš je pred letom dal vse ženi in nima nič. Ali moram sedaj jaz vse plačati in ne le polovico?

Odgovor:

Vi morate vse plačati sami! Pač pa imate pravico polovico vseh izdatkov terjati od tovariša. Izvedite, izvršite rubež na žep, kadar boste izvedeli, da kaj ima, morda bo kaj. Ali težko je kaj dobiti tam, kjer ni nič!

A. G. v P.

Na moja obrt je še drugi delal. Jaz pa sem plačal celoten davek. Železnica mi ni hotela povedati koliko je vozil moj kompanjon. Kako si naj pomagam?

Odgovor:

Vaša krivda je v tem, da ste imeli takega kompanjona. Davkarija gleda na premet, ki je bil na tvojih vozi. Železnica vam pri najboljši volji ne more ustreči! Zahtevajte odškodnino od kompanjona, če imate sploh kakšno pogodbo z njim!

Isti:

Investicijsko posejilo imam, pa se ne razumem glede obreali.

Odgovor:

Ko boste v Celju ali Ljubljani, se oglasite s tiskovino v Zadržno-gospodarski banki, pa vam bodo vse povedali in tudi izplačali obresti.

J. R. v K. v.

Silno staro pot imamo črez nako posestvo. Ni pa bila vedno povsem ista, ker plaz vleče. Zdaj pa naenkrat ne smemo več hoditi.

Odgovor:

Povejte sosedu, da je pravice steze zastarala in mora pustiti prost prehod, ker hodite po tej poti, ki se bistveno ni izpremenila, že nad 30 let.

*

Današnji čas zahteva splošno varčevanje. Tudi v gospodinjstvu. Gotovo je, da so naše gospodinjje po večini zelo varčne, da se pa kljub temu tudi še marsikaj prihraniti, da ni izdatkov v denarju, ki ga je tako malo.

Gospodinja varčuje v prvi vrsti že s tem, da zna uporabiti za dom predvsem to, kar doma zraste. Znati mora tudi to, kar se doma potrebuje, tudi doma pripraviti.

Prvo, kar ima gospodinja nalogo, je, da preskrbi zdravo hrano. Za hrano zraste skoro vse doma. Pri nas smo bili na razne stvari iz trgovin zelo navajeni, pa se da tudi brez tega izhajati. Ljudje želijo sicer izpremembe v hrani, toda ta izprememba se da napraviti tudi z domačo hrano. Gospodinja, varčuj torej, predno se odločiš, kaj bi vse v prodajalni kupila!

Zelo draga so v družini zdravila, ker je vedno kaj treba. Gospodinja pa, ki pozna domača zdravila, jih bo tudi sama pripravila, in bo tako mnogo pri-

Januš Golec:

Guzaj.

32

Po pogrebu.

Orožniki so mislili, da bodo zadeli od puliki temeljitih hišnih preiskav pri Drobnetu in še pri več drugih osumljencih na Guzajeve denarne in blagovne zaklade, pa so se zmotili. Dobili niso prav nič. Kam je zginil denar roparskega glavarja, ni zvedel do danes nihče.

Drobne je bil nekaj časa v preiskavi, isto tako par drugih, pa so jih izpustili vse, ker niso mogli dokazati nobenemu nič. Vloge Judeža ni igral niti eden iz nes trdnih vrst Guzajeve organizacije. Po Guzajevem žalostnem koncu ni bilo slišati več o napadih, tatvinah ter ropih. Tolovajska četa se ni upala brez poglavarja na delo, zadremala je, zaspala in ni se več prebudila, ni več dobila Guzaju vrednega naslednika.

V nedeljo po ustrelitvi so govorili že po vseh farah od St. Jurja do Brežic, kako so izsledili prožniki nepremagljivega Guzaja in obračunali z njim s kroglo. Časopisje je prineslo dolge opise oblege, junaškega nastopa žandarmerije in sliko ustreljenega roparskega poglavarja s fotografijama obeh orožnikov zmagovalcev.

Kmalu za tem se je vršilo na Planini veliko slavlje. Celjski glavar in orožniški poveljnik sta odlikovala Marija Grizolda s srebrnim zasluznim križcem, njegov tovariš Stres je prejel višjo pismeno pohvalo in izplačano na Guzajevo glavo prvotno razpisano nagrado v iznosu 150 gl.

Guzajeve sedmine je prirejala trška gospoda in bogataši po celem Spodnjem Štajerskem, kjer so pili in se veselili, da so rešeni tolovajskega strahu, ki jim je bil par let po noči in po dnevu za petami. Poprej tolikokrat ozmerjano orožništvo je bilo na mah ovenčano s slavo zvestobe v vršenju službe, brezprimernega junaštva in konačne zmage!

Izpremenjen položaj.

Deček orožniku: »Le hitro pridite, naš oče se že eno uro tepejo z nekim drugim moškim!« — Orožnik: »Pa zakaj nisi prišel že prej povedat?« — Deček: »Do zdaj so bili še oče močnejši.«

Narodna vprašanja.

Vprašali so otroka: Povej nam, dete, kako zovejo v vaši vasi volka? — Ne zoveje ga, kar sam pridel!

Vprašali so volka: Ali se bojiš psov? — Ne, ali neprijetno mi je, če za menoj lajajo.

Vprašali so kokoš: Čemu kokodakaš, kakoe izneseš jajce? — Da vsakdo ve, kolika sem vredna.

hranila za dom, poleg tega pa tudi dala bolniku najbolj uspešno domače zdravilo. Potrudi se, da boš poznala domača zdravila! Preko poletja si jih pripravi, da jih boš imela po zimi.

Dobra gospodinja zna varčevati tudi pri obleki. To varčevanje se kaže pa v tem, da zna pravilno ravnati z obleko. Koliko obleke se po nepotrebnem pokvari, ker se je pravočasno ne osnaži, ker se je pravočasno ne zakrpa, se je pravočasno in pravilno ne opere!

Isto velja tudi za posodo. Koliko je gre v nič, ker se ni ravnalo s posodo tako, kakor bi bilo treba! Namizno orodje zarjavi in razpada, zmetano v kak predal. Razne kuhinjske priprave se uničijo z nepravilnim ravnanjem.

Varčevanje pa ne obstoja samo le v tem, da se obstoječe ohranja, ampak tudi v tem, da se iz malenkosti zna še tudi kaj prigospodinjiti. Ne le, kar radiš doma, tudi to, kar lahko od tega unovčiš, to je tvoje delo, tvoja skrb!

Naše gospodinjice so v splošnem zelo varčne, sicer bi itak zelo slabo izgledalo v naših hišah. Tudi s tem, da smo danes o tem pisali, nismo hoteli našim vrlim gospodinjicam očitati, da niso varčne, pač pa smo jih hoteli le podkrepiti v zavesti, da varčna gospodinja mnogo pripomore k blagostanju v hiši. Čim več bo v tem oziru izobrazbe, tem boljše bo tudi za naše domove.

Zračite stanovanj! Našla sem hiše, kjer celo poletje ne odpro oken. Imajo zadelane in pravijo, da itak imajo pri hiši dovolj čistega zraka. Toda v hišah imamo večkrat zelo neprijeten duh po vlažnosti, po plesnivosti in ne vem še po čem. Ta vzduh preide tudi v obleko in ta se zaradi tega kvari. V slabem sobnem zraku se navadno spi in tedaj, ko človek res nemoteno vdihava zrak prav na globoko, ima na razpolago slab zrak. Ali se vam nič čudno ne zdi, da v naših sicer tako zdravih krajih imamo na deželi tolike jetike? Zračite stanovanja, prezračite posteljnino,

spijte v čistem zraku, da boste vsi skupaj zdravi!

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 1. avgusta so pripeljali šepharji 25 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 15, špeh po 13—15 Din. Kmetje so pripeljali 14 voz sena po 60—90, 7 slame po 60 Din. Na trgu je bilo 5 voz kumarce po 1—3, 1 zeljna glava po 2—3 Din. Pšenica 2, rž 1.50, ječmen 1.25, oves 1.25, kuruza 1.50, proso 2.50, ajda 1.50, fižol 2, luščeni grah 10—12 Din. Kokoš 30 do 45, piščanci 20—60, raca 15—25, gos 35—50, puran 40—55, domači zajec 6—30 Din. Buče komad 1.50—2, gobe 1—2, maline 5—6, grozdje 10—12, marelice 24, hruške 3—7, jabolka 4—6, breskve 12—16 Din. Mleko 2—3, smetana 12 do 14, surovo maslu 30—36 Din. Jajca 0.75—1, med 12—20 Din.

Mariborski živalski sejem dne 23. VII. 1931. Priganih je bilo 24 konj, 15 bikov, 319 volov, 381 krav in 23 telet, skupaj 762 komadov. Poprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4.50 do 5.75 Din, poldebili voli od 3.50 do 4 Din, plemenski voli od 3 do 3.50 Din, biki za klanje od 3.50 do 5 Din, klavne krave debele od 3 do 5 Din, plemenske krave od 2.25 do 2.75 Din, krave za klobasarje od 1.75 do 2.75 Din, molzne krave od 3 do 4 Din, breje krave od 3 do 4 Din, mlada živina od 3 do 4 Din, teleta 6 Din. Prodanih je bilo 340 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 80 komadov, v Italijo pa 54 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 31. VII. 1931. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 144 prašičev, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7 do 9 tednov stari 90 do 130 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 220 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 420 do 500 Din, 1 leto stari 600 do 700 Din, 1 kg žive teže 6 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 99 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 14 do 16 Din, II. vrste od 10 do 12 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do

8 Din, teleče meso I. vrste od 18 do 25 Din, II. vrste od 8 do 16 Din, svinjsko meso sveže od 12 do 24 Din.

Upori in kolhozi v Rusiji.

Boljševiki obehajajo vse na veliki zvon — silno se bahajo, če so storili kaj novega. Amerikanci, Angleži in drugi narodi so tudi ustvarili imenitna dela, a o njih bahanju ničesar ne vemo. V poslednjem času gre po listih vest o največji električni centrall, ki jo gradijo boljševiki na Dnjepru. Bajje bode voda padala 35 metrov globoko ter bo gnala devet turbin, vsaka po 85.000 konjskih sil. Toda elektrarna še ne bode kmalu gotova, tudi tovarne, kjer se bo ta sila izrabljala, po večini še ne stoje. In kje se bo vzela denar za to silno podjetje? Gotovo bodo letos sovjeti prodajali svoje pridelke v inozemstvo pod ceno, da bodo dobili potreben denar. Ljudstvo bo še naprej boso, golo in gladno za to, ker sovjeti trošijo denar le za svoja velika podjetja. Zato ni čudno, če se v Rusiji pojavljajo upori in atentati.

»Kavkazsky kazak« poroča, kako so boljševiki zatrli upor na severnem Kavkazu. Kazaki so se uprli v obrečju rek Kuban in Terek in tudi v drugih krajih in sicer vsled nasilne kolektivizacije in vsled odredbe sovjetske oblasti, da se kazaki morajo preseliti na sever in v srednjo Rusijo. Število upornih kazakov je znašalo okrog 30 tisoč. Skrivali so se v gozdovih in na gosto zaraščenih otokih v spodnjem teku reke Kuban. Boljševiki njihovih skrivališč dolgo niso mogli izslediti. Ko so jih pa našli, so poslali iz Moskve aeroplane, kateri so kazačja šotorišča z bombami naravnost zasipali ter jih morili z udušljivimi plini. Strašni veter je odnašal udušljive pline tudi še v druge kraje, kjer so umrli mnogi nedolžni prebivalci, ki se upora niso udeležili. Poginilo je tudi mnogo živine in reka Kuban neprestano meče na breg

Vprašali so petelina:

Cemu pogleduješ v srak, ko piješ vodo?

— Zato, ker orel in jastreb gledata na zemljo.

Umazan robec.

Gospa: »Ampak, vi vendar z žepnim robcem brišete posodo!«

— Kuharica: »Nič zato, gospa, saj je že itak umazan!«

Neki kaznjenc,

ki je bil na smrt obsojen, tudi v ječi ni izgubil dobre volje. Stražnik mu je nekega dne povedal, da bo drugo jutro ob šestih pbešen. — »Nemogoče«, je odvrnil kaznjenc, »jaz noben dan ne vstanem pred polnoč.«

Rožmarin.

Še nekoga je iznenadila za celo življenje Guzajeva tolovajska smrt — kmečko nedolžno Amovno Barbko.

Njenega Francija ni bilo že nekaj dni v obiske, vendar to je ni skrbelo, saj se je odpravljala na odhod preko morja in so ga klicali selitveni opravki nenadoma kam dalje, da res ni imel niti časa, da bi jo bil obvestil, kje se mudi in kaj počne. Slišala je usodepolnega dne k mirnemu mlinu ob Bistriči strele, pa sta bila z očetom enoglasnega mnenja: »Graščinski lovijo in tako bo šlo celi teden.«

Šele v nedeljo, ko je prišla do cerkve, se je čudila, da je pred službo božjo zbrana cela fara na pokopališču. Moški so kazali z rokami na sveži grob ob zidu, ženske so stale v posameznih gruclah od daleč. Nikdo ni govoril na glas, vsi so le šepetali, ker mirodvor je svet kraj. Ko je hotela tudi ona zadostiti radovednosti in si razložiti to nenavadno zbiranje, so jej naredili vsi prostor, kakor bi bil stopil na pokopališče sam

g. kozjanski dekan. Stala je že na sredini za večni počitek blagoslovljene zemlje, še šepet je potihnil med farani, pogledi moških in žensk so bili uprti v njo. Ozirajoči se okrog in molče vprašujoči od kod in zakaj ta tajinstvena tišina, jej je priletel v uho vkljub šušljanju oni zlobni: »Ravbarjeva niti ne ve, da so njenega ustrelili in pokopali za zidom, kamor pač spada razbojnik!«

Pri vdaru teh besed se jej je zavrtelo v glavi, vendar zmagala je njena močna, da, silna dekliška narava. Premagala se je in odšla molče povešenih oči iz sredine župljanov, kamor ni več spadala, bila je »ravbarjeva«.

Obiskala je samotni grob v pondeljek proti večeru, ko je ni motil nikdo. Govorila je dolgo z ljubim pod grudo, ki jej je nakopal z odkrito ljubeznijo sramoto ter izobčenje iz poštene človeške družbe do smrti. Ni mu očitala, on ni bil kriv, zakrivila je to prokletstvo ljubezen, ki je sojena enemu tako, drugemu drugače! Ona ni niti prav pila iz ljubezenske čaše in že je bila